

Sygn. akt III KK 229/12

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cezar

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 grudnia 2012 r.,
sprawy **J. M.**
skazanego z art. 148 § 1 kk i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 21 marca 2012 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego
z dnia 8 listopada 2011 r.,

p o s t a n o w i ł:

**1/ oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,
2/ zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 8 listopada 2011 r., sygn. akt IV K 132/11, uznał J. M. za winnego:

- 1) czynu wypełniającego dyspozycję art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. opisanego w ten sposób, że oskarżony w dniu 14 listopada 2010 roku w miejscowości S., przewidując możliwość spowodowania śmierci T. K. i godząc się na to, posługując się drewnianą kantówką o wymiarach 6x6 cm, długości 80 cm, zadał T. K. kilkanaście silnych ciosów w okolice twarzy i głowy, czym spowodował u niego trzynaście ran tłuczonych głowy i twarzy, podbiegnięcia krwawe w obrębie oczodołów, rozległe otarcia naskórka na twarzy, zranienia

śluzówki wargi dolnej z rozerwaniem wędzidełka wargi górnej, wylewy krwawe w śluzówce wargi górnej, wylewy krwawe w zakresie dziąseł, wybicie zębów w szczęce i żuchwie oraz wyłamanie zęba 3-ego szczęki po stronie lewej, masywne oraz rozległe wylewy krwawe w tkankach miękkich twarzy, złamanie nasady nosa, złamanie wyrostka zębodołowego szczęki, złamanie obu zespołów jarzmowo- szczękowych, złamanie kości podstawy czaszki w zakresie przedniego dołu, rozerwanie opony twardej i pajęcznej mózgu, ograniczony krwiak podpajęczny, zranienie mózgu oraz bardzo liczne ogniska stłuczenia tkanki mózgowej w tej okolicy, podbiegnięcia krwawe lewego ramienia i głęboko umiejscowione wylewy krwawe w tkance podskórnej i w mięśniach lewego ramienia, czym spowodował ciężkie obrażenia ośrodkowego układu nerwowego, co w następstwie skutkowało zgonem T. K., przy czym czynu powyższego dokonał mając zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz pokierowania swoim postępowaniem ograniczoną w stopniu znacznym i na podstawie art. 148 § 1 k.k. wymierzył karę 8 lat pozbawienia wolności,

- 2) czynu wyczerpującego dyspozycję art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. przez to, że oskarżony w dniu 19 października 2010 r. w S., uderzył T. K. ręką po głowie a następnie, gdy w/w przewrócił się, kopał go po całym ciele, czym spowodował u pokrzywdzonego potłuczenie ogólne, stłuczenia twarzy z krwiakami podskórnymi, stłuczenia klatki piersiowej, które skutkowały naruszeniem funkcji organizmu pokrzywdzonego na okres poniżej dni siedmiu, przy czym czynu powyższego dokonał mając zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz pokierowania swoim postępowaniem ograniczoną w stopniu znacznym i na podstawie art. 157 § 2 k.k. wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie Sąd na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. wymierzył karę łączną 8 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres tymczasowego aresztowania oskarżonego od 14 listopada 2010 r. do 8 listopada 2011 r., oraz zwolnił go od kosztów sądowych.

Wyrokiem z dnia 21 marca 2012 r., Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy zaskarżony wyrok uznając apelacje obrońcy oskarżonego i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej H. K. za oczywiście bezzasadne.

W kasacji od całości wyroku Sądu odwoławczego obrońca skazanego zarzucił „rażące naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia”, to jest „art. 433 § 2 kpk i art. 457 § 3 kpk poprzez nienależyte i niewnikliwe rozważenie postawionych w apelacji obrońcy zarzutów w postaci naruszenia:

- a) art. 410 kpk w zw. z art. 391 § 1 kpk w zw. z art. 182 § 1 kpk w zw. z art. 191 § 2 kpk i art. 186 § 1 kpk poprzez przyjęcie za podstawę ustaleń faktycznych sprawy dowodu z zeznań świadka W. M. złożonych przez niego w postępowaniu przygotowawczym, w sytuacji gdy świadkowi przysługiwało wówczas prawo odmowy składania zeznań, o czym świadek nie został uprzedzony - który to zarzut Sąd Apelacyjny ocenił jako niemający wpływu na wynik sprawy, powołując się przy tym na to, iż W. M. uprzedzony prawidłowo przed Sądem I Instancji o przysługującym mu uprawnieniu z art. 182 § 1 kpk złożył zeznania, podając te same okoliczności co w śledztwie, tymczasem treść jego zeznań jest lakoniczna i do kluczowych kwestii (uznanych przez Sąd Okręgowy za znamienne i przesądzających m.in. o niewiarygodności wyjaśnień oskarżonego) się nie odnosi, nie sanuje też naruszenia przepisu 391 § 2 kpk, jak i art. 186 § 1 kpk, do naruszenia którego doszło, lecz nie zostało rozważone przez sąd odwoławczy;
- b) art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk polegającego na zaniechaniu przesłuchania przez Sąd I instancji świadka P. W. na okoliczność jego wiedzy o okolicznościach czynu, a przez to zaniechanie wyjaśnienia wątpliwości związanych z zeznaniami M. K. - który to zarzut Sąd Apelacyjny ocenił jako chybiony przyjmując, iż z notatki autorstwa P. W. nie wynika, aby zeznająca później w sprawie M. K. przedstawiła mu diametralnie różne okoliczności zdarzenia od tych, które zeznała, tymczasem niewyjaśniona przez Sąd Okręgowy kwestia przebiegu początku zajścia inaczej jawi się z notatki, a inaczej z zeznań M. K. w kwestii krzyków oskarżonego bądź pokrzywdzonego;
- c) art. 4 i 7 kpk poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób dowolny, z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, co skutkowało uznaniem za wiarygodne wszystkich dowodów obciążających oskarżonego, bez podjęcia próby wyjaśnienia zachodzących w nich sprzeczności oraz usunięcie nasuwających się na tym gruncie wątpliwości, w szczególności w zakresie zeznań H. K. i M. K., oraz wyjaśnień oskarżonego, a także, co wskazano w uzasadnieniu apelacji, niezasadnym uznaniem zeznań K. M.

za niewiarygodne - który to zarzut Sąd Apelacyjny uznał za chybiony, podczas gdy mając na względzie całokształt materiału dowodowego oraz zasady doświadczenia życiowego i prawa logiki nie można było wskazanych zeznań uznać bezkrytycznie w całości za pełnowartościowy środek dowodowy, oraz stanowczo pominąć jako niewiarygodnych zeznań K. M. ;

d) art. 424 § 1 punkt 1 kpk polegającego na niewnikliwym i częściowo wewnątrznie sprzecznym omówieniu motywów przyjęcia za podstawę prawną wyroku art. 148 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk, którego rozwinięcie znajdowało się w uzasadnieniu apelacji - odnośnie tego zarzutu Sąd Apelacyjny zajął stanowiska skrócone, powierzchowne, nie odnosząc się w ogóle do zasadniczej kwestii rozwiniętej w uzasadnieniu apelacji, a dotyczy ona *de facto*, pozbawienia oskarżonego możliwości weryfikacji rozumowania Sądu I instancji przyjmującego zamiar ewentualny, gdyż dla uzasadnienia takiego stanowiska Sąd Okręgowy przywołał wzorzec przeciętnego człowieka, który po sposobie swojego działania, (sile ciosów, rodzaju narzędzia, atakowanej części ciała) winien zdawać sobie sprawę z możliwego skutku w postaci śmierci pokrzywdzonego, nie odnosząc tego w ogóle do sytuacji oskarżonego znacznie ograniczonego względem przeciętnego człowieka w możliwościach takiego wnioskowania”.

Skarżący się wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wnosił o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna okazała się oczywiście bezzasadna, albowiem nie wykazano w niej, że Sąd odwoławczy dopuścił się rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku (wymóg z art. 523 § 1 k.p.k.). Odnosząc się do zarzutów, stwierdzić należy, że:

ad. a) nie doszło do naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. przez wyrażenie poglądu, że Sąd I instancji nie uchybił art. 186 § 1 k.p.k., ujawniając i powołując do ustaleń faktycznych zeznania W. M. z postępowania przygotowawczego. Zachowuje aktualność stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2006 r., III KK 297/05 (OSNKW 2006, z. 7-8, poz. 68), że można wykorzystać jako dowód zeznania osoby najbliższej dla podejrzanego, złożone w

tym postępowaniu bez uprzedniego pouczenia jej o prawie do odmowy zeznań, jeżeli osoba ta pouczona przed Sądem o treści art. 182 § 1 k.p.k., nie korzysta z tego prawa i składa zeznania. Poza tym, słusznie zwrócono uwagę w odpowiedzi na kasację (co w niej się już pomija), że z zeznaniami W. M., o braku poprzedzającej zdarzenie głośnej awantury między oskarżonym a pokrzywdzonym, korespondowały zeznania H.K., M. K. i Z. M., również powołane przez Sąd I instancji,

ad. b) zarzut ten jest polemiką ze stanowiskiem Sądu odwoławczego wyrażonym na s. 10 uzasadnienia wyroku; stanowiskiem odnoszącym się do tożsamego zarzutu apelacyjnego, tyle że obecnie ubranego w „szatę” kasacyjną.

Kasacja w najmniejszym stopniu nie wykazała, aby Sąd Apelacyjny uchybił w tym zakresie dyspozycjom art. 433 § 2 k.p.k. i 457 § 3 k.p.k. Poprzez zarzut nieprzesłuchania autora notatki P. W., w istocie dąży się do zastąpienia jej treścią albo zeznaniu tego policjanta, treści zeznań M. K., co jest wykluczone przez zakaz określony w art. 174 k.p.k. (zob. postanowienie z dnia 22 lutego 2007 r., V KK 183/06 OSNKW-R 2007, poz. 487; wyrok z dnia 6 października 2009 r., II KK 83/09 – OSNKW – R 2009, poz. 1933),

ad. c) pod pozorem uchybień procesowych kasacja stawia niedopuszczalny zarzut błędu w ustaleniach faktycznych i to poczynionych przez Sąd I instancji. W zarzucie tym i jego uzasadnieniu odmiennie ocenia się bowiem zeznania wskazanych tu świadków i wyjaśnienia oskarżonego. Kasacja dąży więc do weryfikacji ustaleń faktycznych za pośrednictwem Sądu kasacyjnego, do czego oczywiście nie ma upoważnienia ustawowego (zob. znów art. 523 § 1 k.p.k.),

ad. d) wnioski z lektury uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego nie potwierdzają zasadności i tego zarzutu.

Wystarczy więc odesłać do wyводу zawartego na s. 5 i 6 motywów. Jeszcze raz należy nadto przypomnieć, że aby kasacja została uwzględniona, muszą **łącznie** wystąpić dwa warunki: w postępowaniu odwoławczym zaistniało **rażące** naruszenie prawa, które mogło mieć **istotny** wpływ na treść wyroku Sądu II instancji.

Nie jest w stanie wywołać oczekiwanego przez kasację skutku zabieg polegający na powtórzeniu zarzutów apelacyjnych, poprzedzonych jedynie zarzutem naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., w sytuacji gdy Sąd ten wystarczająco odniósł się do zarzutów apelacyjnych.

Z przytoczonych wyżej względów oraz dzieląc pozostałą argumentację zawartą w odpowiedzi na kasację, postanowiono o jej oddaleniu jako oczywiście bezzasadnej.